

List 6B: Posouzení (diagnostika) životní situace a klíčové znalosti o klientele

Jméno a příjmení studenta:
Název organizace:
Pracoviště stáže:

Posouzení je fází procesu sociální práce, která významně ovlivní povahu i výsledek činnosti sociálních pracovníků. Podle Partona a O'Byrna (2000) je posouzení aspektem, který odlišuje sociální práci od poradenství a terapie, neboť jeho výstupy jsou často určeny pro soud, manažery či obecně vzato pro použití v rámci formálních kontextů.

Slovník sociální práce (Barker, 2003) vymezuje posouzení (assessment) jako proces, ve kterém je určován charakter, příčina, vývoj a prognóza problému a v němž jsou dále také analyzovány osobnostní charakteristiky a situace, které s problémem souvisejí. Posouzení Barker dále chápe jako funkci sociální práce, jejíž podstatou je snaha porozumět problému, jeho příčině ale i tomu, co může být změněno, aby byl problém minimalizován či odstraněn. Pojem posouzení v současné anglosaské literatuře vytěsňuje dřívější „diagnózu“, která je vnímána spíše jako pojem medicínský a nevhodný pro sociální kontext, v němž operuje sociální práce.

1. Uvažte, v jakém kontextu dochází k posouzení životní situace klienta na pracovišti stáže, tj., zamyslete se, kvůli jakému účelu provádí sociální pracovník posouzení situace klienta a jaké důsledky může mít výsledek posouzení pro klienta a jeho rodinu a jeho okolí (rodinu, komunitu).

-

2. Jaké údaje sociální pracovník na pracovišti stáže o klientovi, jeho okolí (rodině, komunitě) a životní situaci zjišťuje? Považujete množství údajů a jejich kvalitu za přiměřenou?

-

3. Zvažte jaké zdroje informací o klientovi a jeho situaci sociální pracovník na pracovišti stáže využívá? Kdo na posouzení obvykle participuje (jako posuzovatel i jako posuzovaný)? Jaké metody a techniky posouzení jsou používány (např. rozhovor, návštěva v domácnosti, testy, hraní rolí, malování aj.)? Je posouzení proceduralizováno (existují přesná pravidla pro provádění posouzení)?

-

4. Jaký má vliv posouzení životní situace na určení cílů i postupů sociálního pracovníka na pracovišti stáže?

-

5. Věnuje sociální pracovník dostatek prostoru pro porozumění pohledů klienta a dalších aktérů životní situace? Nepřevažuje expertní pohled na povahu problémů? Jaké to přináší důsledky?

-

6. Je na pracovišti stáže klient diagnostikován, nebo je spíše posouzena jeho životní situace? Co o tom soudíte?

-

7. Uveďte, zda se domníváte, že je posouzení životní situace věnován dostatek prostoru a energie ze strany pracoviště stáže (sociálního pracovníka). Svůj závěr okomentujte.

-

8. Uvažte, zda by se dal proces posouzení na pracovišti stáže zefektivnit (učinit přínosnějším)? Jaké změny navrhuje?

-

Zdroje:

Barker, R., L. (2003): The social work dictionary. Washington, DC, NASW Press.

Parton, N., O'Byrne, P. (2000): Constructive social work: towards a new practice. London, Macmillan Press.